

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024г.):

Приета от КС (протокол №11/16.04.2024г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „БАНКОВО ДЕЛО“

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство и финанси“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, т.ч.:		
ЛЕКЦИИ	30	2
УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Л. Георгиев)

2.
(Гл. ас. д-р Пл. Джапаров)

Съгласувано с ръководител катедра:
„Финанси“ (Доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината: насочена е към необходимостта от преосмисляне на банковите бизнес модели, регулации и институционалната структура на банковите системи в контекста на глобалната финансова криза от 2007-09 г., дълговата криза в ЕС и COVID-кризата.

Предварителни изисквания: за да изучават дисциплината студентите е необходимо да притежават знания и умения за основните принципи на финансите (изучавани по „Въведение във финансите“), правните аспекти на сделките на финансовите институции (изучавани по „Основи на правото“).

Изграждане на знание и разбиране: в резултат на обучението студентите придобиват знания за: видовете банки и бизнес моделите на банкиране; икономиката на търговското банкерство; сделките на банките паричните и капиталови пазари (инвестиционно банкерство); платежното посредничество на банките; новата конкурентна среда на пазара на банкови продукти и услуги – ролята на ФинТех и Бигтех-компаниите; макроструктурата и стабилността на банковата система; след кризисното регулиране на банковите институции.

Приложение на знанията и уменията: изразява се в способността на студентите да: познават и сравняват бизнеса на различните категории банкови институции и моделите на организация на банковия бизнес; анализират структурата на финансовите отчети на банките и на тази основа да правят оценка за състоянието и стабилността им; обясняват съвременните промени в банковия бизнес, настъпили в резултат на дерегулирането и секюритизацията на активи; анализират предизвикателствата, които отправят към банките ФинТех и БигТех-компаниите; познават новата регулаторна среда, в която оперират банковите институции след Глобалната финансова криза от 2007-2009 г.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: придобитите знания се разширяват при изучаването на дисциплините „Счетоводство на банките“, „Анализ на кредитоспособността“ и „Кредитен анализ на клиенти и управление на оборотен капитал“ в бакалавърската програма по „Счетоводство и финанси“.

Придобиване на ключови компетентности: при обучението по дисциплината по-важните компетентности, които студентите придобиват са: цифрова, гражданска и предприемаческа.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№.	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. БАНКОВИ ИНСТИТУЦИИ		3	3	
1.1.	Възникване и еволюция на банките			
1.2.	Видове банки			
1.3.	Финансови конгломерати			
ТЕМА 2. МОДЕЛИ НА БАНКИРАНЕ		3	3	
2.1.	Обвързано и транзакционно банкиране			
2.2.	Универсално и специализирано банкиране			
2.3.	Традиционно и модерно банкиране			
2.4.	Конвенционално и ислямско банкиране			
ТЕМА 3. БАЛАНСОВ ОТЧЕТ И ИЗВЪНБАЛАНСОВИ СДЕЛКИ НА БАНКИТЕ		3	3	
3.1.	Структура на балансовия отчет на търговските банки			
3.2.	Извънбалансови сделки на банките			

ТЕМА 4. ДОХОД, ПЕЧАЛБА И ИНДИКАТОРИ ЗА АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ БАНКОВАТА ДЕЙНОСТ		3	3	
4.1.	Прогнозиране на дохода и печалбата на банките			
4.2.	Структура на отчета за доходите и формиране на банковата печалба			
4.3.	Индикатори за анализ на резултатите от банковата дейност			
ТЕМА 5. ПАРИЧЕН ПАЗАР: БАНКИТЕ КАТО КРАТКОСРОЧНИ КРЕДИТОРИ И ЗАЕМАТЕЛИ		3	3	
5.1.	Основни характеристики на паричния пазар			
5.2.	Обзор на инструментите на паричния пазар			
5.3.	Специфика на търгуемите инструменти на паричния пазар			
5.4.	Взаимни фондове на паричния пазар и банки: сравнителни характеристики			
ТЕМА 6. КАПИТАЛОВ ПАЗАР: БАНКИТЕ КАТО БРОКЕРИ И ДИЛЪРИ НА ЦЕННИ КНИЖА		3	3	
6.1.	Капиталов срещу паричен пазар			
6.2.	Инструменти на капиталовия пазар			
6.3.	Брокерско-дилърски сделки на банките			
ТЕМА 7. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА БАНКИРАНЕТО		2	2	
7.1.	Драйвери на дигиталната трансформация			
7.2.	Новите технологии в служба на банките			
7.3.	Предизвикателствата на дигиталното банкиране			
ТЕМА 8. ПЛАТЕЖНИ СИСТЕМИ		2	2	
8.1.	Същност и основни понятия			
8.2.	Видове платежни системи			
8.3.	Роля на централните банки			
8.4.	Платежните системи в еврозоната			
8.5.	Глобални платежни системи			
ТЕМА 9. FINTESCH И БАНКОВО ПОСРЕДНИЧЕСТВО		3	3	
9.1.	FinTech: същност и драйвъри			
9.2.	Сегменти на FinTech индустрията			
9.3.	Финтех срещу банки: сравнителен анализ			
9.4.	Поглед в бъдещето: премахване или допълване на банковото посредничество			
ТЕМА 10. БАНКОВАТА СИСТЕМА: ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА И СТАБИЛНОСТ		3	3	
10.1.	Институционална структура на банковата система			
10.2.	Типология на банковите системи			
10.3.	Надеждност и стабилност на банките и банковата система			
ТЕМА 11. ГЛОБАЛНАТА ФИНАНСОВА КРИЗА И ПРОМЕНЕТЕ В БАНКОВОТО РЕГУЛИРАНЕ		2	2	
11.1.	Предпоставки за регулиране на банките			
11.2.	Типове регулаторни структури			
11.3.	Глобалната финансова криза от 2007-2009 г.			
11.4.	Промените в регулаторните системи			
Общо		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Междинен тест	1	20
1.2.	Индивидуално практическо задание	1	20
1.3.	Дискусионни въпроси	1	20
Общо за семестриалното оценяване:		3	60
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (присъствен комбиниран тест)	1	60
Общо за сесийното оценяване:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, Л., Джапаров, П. (2024). *Банково дело*. Лекционни материали, качени в Платформата за електронно обучение на ИУ-Варна.
2. Вачков, Ст., Георгиев, Л., Камеларов Ат. (2009). *Въведение в банковото дело*. Варна: Стено.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, Л., Николов, П. (2021). Архитектура на банковата мрежа в България. *Годишник на ИУ-Варна*, том 91, с. 5-74.
2. Георгиев, Л., Вачков, Ст., Вълканов Н., Ямболов, А. (2017). *Конкурентност и стабилност на банковата система в България*. Варна: Наука и икономика.
3. Георгиев, Л., Вълканов, Н. (2014). *Финансово посредничество*. Варна: Стено.
4. Петров, Д., Вълканов, Н., Джапаров, П. (2019). *Дигитални трансформации в банкирането*. Инвестиции в бъдещето, НТС - Варна, с. 13 - 36.
5. Джапаров, П. (2020). Кибер рисковете - голямото предизвикателство за банките днес. *Икономика и компютърни науки*, бр. 1, с. 6-18.
6. Казанджиева-Йорданова, И. (2017). *Доктрината „Too Big To Fail”*. София: Изток-Запад.
7. Мишкин, Фр. С. (2014). *Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари*. София: Изток-Запад.
8. Закон за кредитните институции (www.bnb.bg).
9. Casu, B., Girardone, C., Molyneux, Ph. (2006). *Introduction to Banking*. Pearson Education
10. De Haan, J., Oosterloo, S., Schoenmaker, D. (2015). *Financial Markets and Institutions: a European Perspective*. Third Edition, Cambridge University Press.
11. Financial Stability Board (2019). *FinTech and market structure in financial services: Market developments and potential financial stability implications*.
Април 2024 г.